

เรื่อง ผักกาดนอ

รายละเอียด

ผักกาดนอ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Rorippa indica* (L.) Hiern (ชื่อพ้องวิทยาศาสตร์ *Nasturtium montanum* Wall. ex Hook. f. & Thomson, *Rorippa montana* (Wall. ex Hook. f. & Thomson) Small) จัดอยู่ในวงศ์ผักกาด (BRASSICACEAE หรือ CRUCIFERAE)

สมุนไพรผักกาดนอ มีชื่อท้องถิ่นอื่น ๆ ว่า ผักกาดนก ผักกาดน้ำ ผักกาดน้ำดอกเหลือง (ไทย), เหล็กเต่าเช่า (จีนแต้จิ๋ว), ซกไก่ช่าย ลูโต้วเฉ่า ฮั่นช่าย (จีนกลาง) เป็นต้น

ลักษณะของผักกาดนอ

ต้นผักกาดนอ จัดเป็นพรรณไม้ล้มลุกขนาดเล็ก มีอายุได้ 1 ปี สูงได้ประมาณ 25-60 เซนติเมตร ลำต้นอ่อนไหว เกลี้ยงไม่มีขน ดามกิ่งก้านเป็นเหลี่ยมสีเขียวอมม่วงแดง พบขึ้นได้ทั่วไปตามข้างทาง พื้นที่ชายขอบป่า และ

บริเวณใกล้ริมลำธาร

ใบผักกาดหนอ ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ใบที่โคนต้นมีก้านใบมน ไม่มีก้านใบ ลักษณะของใบเป็นรูปกลมรี รูปไข่กลับ รูปขอบขนาน หรือรูปใบหอก โคนใบสอบเรียว ส่วนขอบใบหยัก ไม่สม่ำเสมอ ส่วนบริเวณยอดต้นขอบใบจะเรียบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1.5-4 เซนติเมตร และยาวประมาณ 3.5-12 เซนติเมตร

ดอกผักกาดหนอ ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ดอกมีขนาดเล็กสีเหลือง มีกลีบดอก 4 กลีบ ส่วนกลีบเลี้ยงดอกมี 4 กลีบ ดอกมีเกสรเพศผู้ 6 อัน

ผลผักกาดหนอ ผลออกเป็นฝักบริเวณยอดต้น ลักษณะของฝักเป็นรูปกลมยาว มีขนาดยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ภายในมีเมล็ด

สรรพคุณของผักกาดหนอ

1. ทั้งต้นมีรสขมเผ็ดเล็กน้อย เป็นยาเย็น ออกฤทธิ์ต่อปอด และกระเพาะอาหาร ใช้เป็นยาขับพิษร้อนถอนพิษไข้ (ทั้งต้น)
2. ตำรับยาแก้ร้อนใน ไข้หวัดตัวร้อน จะใช้ผักกาดหนอ 35 กรัม และน้ำนมราชสีห์ 35 กรัม นำมาต้มกับน้ำรับประทาน (ทั้งต้น)
3. ทั้งต้นใช้เป็นยาแก้ไอร้อนในปอด ด้วยการใช้ต้นผักกาดหนอสด 70 กรัม และกวยแจ้ 10 กรัม นำมารวมกันต้มกับน้ำรับประทาน (ทั้งต้น)
4. ทั้งต้นมีสรรพคุณเป็นยาแก้อาการเจ็บคอ เสียงแหบ หลอดลมอักเสบ (ทั้งต้น)
5. ใช้เป็นยารักษาปากลิ้นเปื่อย เป็นแผลมีฝ้า (ทั้งต้น)
6. ใช้เป็นยาขับลมขึ้น (ทั้งต้น)
7. ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ แก้ปัสสาวะกะปริบะปรอย ด้วยการใช้ต้นสด 70 กรัม นำมาต้มใส่น้ำตาลทรายแดงเล็กน้อย รับประทานเป็นยา (ทั้งต้น)
8. ช่วยแก้ตับอักเสบ ดีซ่าน บวมหน้า (ทั้งต้น)
9. ใช้เป็นยาแก้ไข้ช้ออักเสบเฉียบพลัน (ทั้งต้น)
10. ทั้งต้นใช้ภายนอกเป็นยาแก้พิษงู แมลงสัตว์กัดต่อย แก้ฝีหนอง (ทั้งต้น)

ขนาดและวิธีใช้

การใช้ตาม [1] ยาแห้งใช้ครั้งละ 15-35 กรัม ส่วนยาสดให้ใช้ครั้งละ 35-70 กรัม นำมาต้มกับน้ำรับประทาน ถ้านำมาใช้ภายนอกให้กะปริมาณตามความเหมาะสม

ข้อควรระวัง

ไม่ควรนำผักกาดหอมมาผสมเข้ายากับคนที่สอ เพราะจะทำให้เกิดอาการเป็นพิษต่อร่างกาย ทำให้มีอาการมือเท้าและแขนขาชาได้ ส่วนคนที่ธาตุไฟอ่อน ตัวเย็น เลือดเย็น ห้ามใช้สมุนไพรชนิดนี้

ข้อมูลทางเภสัชวิทยาของผักกาดหอม

1. ในต้นพบสาร Rorifone ส่วนในเมล็ดพบน้ำมัน เป็นต้น
2. น้ำต้มที่ได้จากผักกาดหอม มีฤทธิ์ละลายเสมหะของกระต่ายที่ทดลองได้ แต่ไม่มีผลแก้ไอและไม่มีผลต่อคน ถ้าหากจะให้ได้ดี ต้องให้คนรับประทานวันละ 200-300

มิลลิกรัม ติดต่อกันอย่างน้อย 20 วัน จึงจะเห็นผลในการแก้ไอและขับเสมหะได้ดี

3. สารที่สกัดได้จากผักกาดหอม สามารถยับยั้งเชื้อในหลอดทดลองได้หลายชนิด เช่น เชื้อไวรัสที่ทำให้เป็นหวัด เชื้อ *Columbacillus* ของลำไส้ และเชื้อ *Staphelo coccus*,

Steptro coccus กับเชื้อ *Coccus* ในปอดที่ทำให้ปอดอักเสบได้ด้วย

ประโยชน์ของผักกาดหอม

ยอดอ่อนนำไปลวกจิ้มกับน้ำพริกรับประทานเป็นอาหาร

คำสำคัญ : ผักกาดหอม

ที่มา : <https://medthai.com/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-07-09

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1668&code_db=610010&code_type=01